

Ανταπόκριση από τη Γαλλία*

Στην προεκλογική συγκέντρωση του Nouveau Front Populaire ήταν πολύ ωραία, καλή οργάνωση, θετική ενέργεια, καμία σχέση με τα δικά μας. Μίλησε ο θρυλικός δημοσιογράφος Edwy Plenel για τη μεταναστευτική ιστορία της Μασσαλίας, την κληρονομία του Frantz Fanon και απήγγειλε ποίηση. Μίλησε η ανερχόμενη αστέρας της γαλλικής Ακαδημίας, Julia Cage, οικονομολόγος και πολέμια των ανισοτήτων. Μίλησαν καθαρίστριες που συνδικαλιζονται για τα δικαιώματά τους στην αλυσίδα ξενοδοχείων Radisson, εκπρόσωποι του CGT και του κινήματος ενάντια στις κρουαζιέρες και τον υπερ-τουρισμό. Δυνατός παλμός και συγκινητικές ομιλίες με συνθήματα ενάντια στον ρατσισμό, την καταστολή και τον νεο-φασισμό του Εθνικού Μετώπου. Μετά ακολούθησε συναυλία και χορός, σάμπα, drag shows και dj sets. Όπως μου είπε η Λουίζ, Μαρσεγιέζα ακτιβίστρια, στην αριστερά πρέπει να

διασκεδάζουμε αλλιώς δεν έχει νόημα. Συμφωνώ πολύ μαζί της. Σε αυτήν την προεκλογική συνάντηση βρίσκω την πληθυντική αριστερά που φαντάζομαι και ψάχνω, έχει χιούμορ, καλή διάθεση, είναι διανοομενίστικη αλλά δεν παίρνει και τον ευατό της πολύ στα σοβαρά. Σκέφτεται, χαμογελά, χορεύει, οργανώνεται.

Συνεχίζεται η βραδιά και περνάμε πολύ όμορφα μόνο που συνειδητοποιούμε ότι τόση ώρα στην πλατεία δεν είμαστε πάνω από 1000 άτομα. Στην δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Γαλλίας με την ανεργία και την φτώχεια να καλπάζουν, λίγες μέρες πριν τις ιστορικότερες εκλογές της 5ης Δημοκρατίας γιατί είμαστε τόσο λίγες και λίγοι; Το χειρότερο όμως είναι ότι όσοι είμαστε εκεί είμαστε ίδιες και ίδιοι. Φοράμε πάνω κάτω τα ίδια ρούχα αγορασμένα από second hand, ορειβατικά παπούτσια ή τρέντι πέδιλα και μπίρκενστοκ. Τις επόμενες μέρες θα δω τα ίδια πρόσωπα στα πάρτι της εναλλακτικής Μασσαλίας, θα γνωριστούμε και θα πιούμε μπύρες, συμφωνούμε σχεδόν σε όλα, έχουμε πτυχία και ξέρουμε ποιός είναι ο Edwy Plenel. Ωραία, αλλά που είναι οι στρατιές ανέργων, οι μετανάστες, οι πρόσφυγες, οι γάλλοι δεύτερης γενιάς από το Μαγκρέμπ και την Αφρική; Χιλιάδες πιτσιρικάδες του κέντρου που αράζουν σε παρέες, κάνουν βουτιές από τις προβλήτες και η ζωή τους θα γίνει πιο δύσκολη σε μια λεπενική Γαλλία; Που είναι οι φτωχοί και περιθωριοποιημένοι των βορείων προαστείων της Μασσαλίας; Είναι προφανές ότι δεν είναι εδώ μαζί μας γιατί πολύ απλά δεν ταιριάζουν. Τι κοινό έχουμε εμείς οι 1000 με αυτόν τον παράλληλο κόσμο; Έναν κόσμο που προσπερνάω καθημερινά, και διαβάζω γι αυτόν στα βιβλία. Σε αυτόν τον κόσμο ο μόνος λευκός που πάει είναι ο Fabio Montale του Izzo.

Μερικές μέρες μετά μοιράζομαι αυτούς τους προβληματισμούς με τον Μοχάμεντ, παλιό φίλο Μαρσεγιέζο, που δουλεύει κοινωνικός λειτουργός στα βόρεια προάστια: 'τι περιμένεις δηλαδή ρε ξάδερφε, επειδή τα λέτε ωραία και ξέρετε ατάκες από ψαγμένα βιβλία θα ψηφίσει ο κόσμος Nouveau Front Populaire? Τι σχέση έχει με εσάς ένας μαγκρεμπίνος πιτσιρικάς που ακούει Jul και δεν έχει περπατήσει σε περιοχές της πόλης που εσύ έχεις μάθει σαν τη παλάμη σου μια βδομάδα που είσαι εδώ;" Συνεχίζει ακάθεκτος: "Ο Manuel Bompard βουλευτής της France Insoumise που εκλέγεται στις βόρειες περιφέρειες της Μασσαλίας, εδώ και δύο χρόνια δεν έχει πατήσει το πόδι του στη γειτονιά. Ήρθε μια φορά μόνο, όταν έπεσαν πυροβολισμοί και είχε κάμερες. Τι να τον κάνω αυτόν τον τύπο; Εγώ ακούω τα προβλήματα των ανθρώπων κάθε μέρα, δεν έχουν σύνδεση ίντερνετ, το μετρό κλείνει μετά τις 9μμ, είναι βρώμικα και δεν λειτουργούν οι δημόσιες υπηρεσίες. Και τι να τους πω; Στείλτε γράμμα στον βουλευτή σας; Μας κυβερνάει ένας τύπος (σ.σ Gabriel Attal) που έχει περάσει όλη του τη ζωή στο 6° διαμέρισμα του Παρισιού, τι άλλο πρέπει να σου πω για να καταλάβεις γιατί ο κόσμος μισεί τον Macron και αδιαφορεί για την αριστερή κάστα;"

Την Κυριακή μαζευτήκαμε να δούμε τα αποτελέσματα με το Nouveau Front Populaire Μασσαλίας σε

ένα oriental street food bar του κέντρου. Πάλι οι ίδιοι καλοπροαίρετοι άνθρωποι γαμώτο. Χαβανέζικα πουκάμισα, τατουάζ, στρογγυλά γυαλιά μυωπίας, Igbtqi+ κόσμος. Βαρύ το κλίμα μετά τα αποτελέσματα και εμπυχωτικές ομιλίες από τους συντονιστές για να κινητοποιήσουν τους εθελοντές για τη δύσκολη εβδομάδα που έρχεται. Το μήνυμα είναι: να βγούμε στον δρόμο, να μιλήσουμε στον κόσμο. Το ακούω και μ' αρέσει, αλλά δεν μου φτάνει. Διαβάζω Louis, Erignon, και Houellebecq, καταλαβαίνω από που έρχεται η οργή των ψηφοφόρων της Lepen, και που οφείλεται η αποτυχία της κοσμοπολίτικης αριστεράς των μητροπολιτικών κέντρων. Δεν ξέρω τι να κάνω όμως. Δεν έχω αντιπρόταση στο πως να σχεδιάσουμε καλύτερα μια προεκλογική συγκέντρωση, δεν ξέρω αν έχω και προγραμματική αντιπρόταση, σε γενικές γραμμές καλά τα λένε οι Γάλλοι σύντροφοι. Έχω έναν κόμπο στο λαιμό και φόβο για την επόμενη Κυριακή: πως μιλάμε σε εκείνους που μιλάμε στο όνομά τους; Πως συγκροτείται ανταγωνιστικό μπλοκ από κοινωνικές ομάδες που έχουν ολοένα και περισσότερες διαφορές;

Η διάκριση μπορεί να μην είναι οικονομική αλλά είναι σίγουρα βαθιά πολιτισμική. Το εκπαιδευτικό σύστημα μπορεί να κάνει λίγα γι αυτό, το κράτος πρόνοιας επίσης. Ίσως να βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ανυπέρβλητους γεωγραφικούς και πολιτισμικούς διαχωρισμούς στους οποίους κανένας αριστερός, ενωτικός και συμπεριληπτικός λόγος δεν μπορεί να απαντήσει.

Η αισιόδοξη όψη που βλέπω είναι οι γειωμένες εμπειρίες και ανθρώπινες σχέσεις. Η φίλια μου με τον Μοχάμεντ, η αναγνώριση των προνομίων μου και η ειλικρινής συζήτηση. Ζούμε σε διαφορετικούς κόσμους, αλλά καθόμαστε και ακούμε ο ένας τον άλλο, ονειρευόμαστε έναν κόσμο που επί της αρχής δεν διαφέρει πολύ. Ας ξεκινήσουμε από εκεί. Έπειτα, προκλήσεις και πάλεις που μας φέρνουν πιο κοντά προσφέρονται για να δημιουργήσουμε νέους κοινωνικούς και πολιτικούς δεσμούς. Όχι επιτηδευμένα και με το ζόρι, αλλά στη βράση. Αν υποφέρουμε μαζί, τότε μπορεί να έρθουμε πιο κοντά, να διεκδικήσουμε παρέα ένα καλύτερο μέλλον ακόμη κι αν δεν έχουμε κοινά βιώματα. Σε λίγα χρόνια κυριολεκτικά θα βράζουμε από τη ζέστη και το κράτος δεν θα έχει δημοσιονομικό χώρο να επενδύσει σε κλιματιστικά. Μήπως η επόμενη κρίση προσφέρεται για διαπολιτισμικές και διαταξικές συμμαχίες;

Πάλι θα μου πεις ότι εσύ θα έχεις εξοχικό και aircondition, θα καλοπεράσεις ρε μπαγάσα. Δεν έχεις άδικο, αλλά αυτός είναι ο κόσμος μας. Τι να κάνουμε;

*το παρόν κείμενο σε καμία περίπτωση δεν συνιστά αντιπροσωπευτική εμπειρία της οργάνωσης και της ανθρωπογεωγραφίας του Nouveau Front Populaire, ενός πραγματικά ελπιδοφόρου εγχειρήματος που στήθηκε στη βάση ανιδιοτελούς προσφοράς από χιλιάδες ανθρώπους σε όλη τη Γαλλία.

Καταθέτω μονάχα μια υποκειμενική εμπειρία και έναν προβληματισμό.

Ο Οδυσσέας Κωσταντινάκος είναι υπ. Διδάκτορας Πολιτικής Οικονομίας στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο